

DZIENNIK ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Przedpłata miesięczna Mk. 15000.—

Redakcja i Administracja przy ul. Ciężarowej 18. Tel. I. 64.

Przedpłata miesięczna Mk. 15000.—

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy 250 Mk. W rubryce „Nadesłane” 50%, na pierwszej stronie lub w tekście jako też układ tabelaryczny 100% dodatku. W niedziele i święta 25% drożej. Ceny obowiązują od dnia zmiany w nagłówku.

Rocznik 18/I

Cieszyn, niedziela 1 lipca 1923

Nr. 91

Złot Sokoli w Cieszynie.

Cieszyn, 30 czerwca

Wielki zlot sokolów stał się faktem! Od wczoraj przed południem, a właściwie już od nocy z czwartku na piątek, gości Cieszyn w swych murach tysiące, do 12 w południe bieżącego dnia ponad 5 tysięcy sokolów z całej Rzeczypospolitej, a w ciągu po południa przybędą jeszcze 2 osobne pociągi. Tym sposobem cyfra 7 tysięcy, o jakiej chodzili słuchy, osiągnięta zostanie z pewnością.

Cieszyn przybrał odświętny jakiś wygląd... Wprawdzie, pominiawszy rządowe i miejskie gnachy, rzadko skąd powiewają chorągwie, natomiast młodość nie dała posłuchu wezwaniom do przyozdobienia miasta; wprawdzie ulicznych napisów jednojęzycznych, jak nie było, tak i dziś niema, jeśli pominąć samopomoc społeczeństwa, które ponalepiało na rogach ulic papierowe tabliczki: za to nastrój panował od samego rana jakiś podniecony i pełen oczekiwania. Miastem snuły się tam i sam postacie młodocianych sokolów i sokolic, które przybyły wczesnym rankiem.

Pierwsze dwa pociągi po południowe przywitały duże tłumy polskiego społeczeństwa ze szczerą radością i entuzjazmem. Przed pierwszą po południu przybył do Cieszyna prezes Związku Sokolstwa Polskiego, hrabia Adam Zamojski, i naczelnik Związku Sokolstwa Polskiego, p. Ruciński z Krakowa. Na dworcu pięknie przybranym przywitało dostojnych gości cieszyńskie gniazdo, miejscowe władze, przygrywała wojskowa muzyka — niestety, akurat w tej chwili lunął rzęsiasty deszcz, na szczęście przemijający, który jednak uniemożliwił rozwinięcie całej okazałości.

Równocześnie przybyło od strony Lwowa przeszło 1500 druhów i druhin z prezesem dzielnicowym drem Czernikiem na czele, naczelnikiem dzielnicy Małopolskiej prof. Świątyńskim i prezesem okręgu lwowskiego drem Borowcem.

O godz. 1/4 przybył do Cieszyna na zlot gen. Józef Haller. Publiczność dowiedziała się o tym, niestety, za późno tak, że nie przyjęła generała tak manifestacyjnie, jakby to miało miejsce w normalnych warunkach. Za to w Skoczowie, gdzie dowiedziano się o przejeździe na czas, tłumy publiczności z dwoma orkiestrami na czele, urządziły Mu wielką owację.

Trzeci pociąg, nadzwyczajny spóźnił się nieco, bo zamiast o 5, przybył dopiero o 7. Przyjechał tym razem Poznań i okolica, Śląsk Górny (częściowo), Radom (ślizkie sokolice), część Krakowa i t. d. Ogromne tłumy publiczności, orkiestra wojskowa, przedstawiciele władz sokolich i niesokolich, urządziły przybyłym żywiołowe przyjęcie. Dwa dalsze pociągi zdążyły w ciągu wieczora.

Pod Jeleniem zebrał się Zarząd Sokolstwa Polskiego i obradował pod przewodnictwem prezesa Związku, hr. Adama Zamojskiego, w sprawach dotyczących Związku. Dziś przed po-

łudniem nastąpił dalszy ciąg narad. W posiedzeniu wzięli udział m. in. prócz hr. Zamojskiego: dr. Czarnik i dr. Borowiec ze Lwowa, red. Powicki z Poznania, p. Dreyza z Śląska Górnego z sekretarzami p. Makrysem i Terechem, red. „Przeglądu Sokolego”, pp. dr. Rowiński i drem. Kubalskim z Krakowa, naczelnik Związku rez. major W. P. Ruciński, naczelnik Dzielnic Krakowskiej Hamburger, Poznańskiej Fazanowicz, Lwowskiej Piwoński i in., a nadto w charakterze gości pos. ks. Brzuszka, star. Kisiała, wiceb. Hajduk, p. J. Franek i red. W. Kubisz. Uchwały ogłoszone zostaną później. Obrady były poufne.

Dziś od samego rana wre gorączkowe życie na boisku „Piasta”, gdzie odbędą się próbne ćwiczenia różnych oddziałów i dzielnic. Zresztą zlot odbędzie się zupełnie prawidłowo według programu, który raz jeszcze znajdą jeszcze czytelnicy poniżej. Porządku nigdzie nie zakłócone.

Pogoda dopisze, jak się zdaje. Wogóle zlot zapowiada się wspaniale i spełni on niewątpliwie wszystkie nadzieje i wszystkie zadania, jakich ma dokonać. Sokół z czeskiego Śląska nie przybędzie mimo poczynionych starań. Nie wiadomo, czy przybędą „Orły” słowackie. W. K.

Program zlotu.

Program Zlotu Sokolstwa Dzielnic Krakowskiej w Cieszynie, dnia 30 czerwca i 1 lipca br. Sobota, dnia 30 czerwca 1923 po południu: Ćwiczenia publiczne na boisku Klubu Sportowego „Piast”: 1) ćwiczenia wolne obrazowe młodzieży męskiej; 2) ćwiczenia odrębne dzielnic Pomorskiej; 3) ćwiczenia w zastępach młodzieży męskiej i żeńskiej Dzielnic Krakowskiej; 4) ćwiczenia odrębne Dzielnic Krakowskiej; 5) ćwiczenia odrębne Dzielnic Mazowieckiej; 6) ćwiczenia wolne obrazowe sokolic; 7) ćwiczenia wolne obrazowe sokolów. Początek o godz. 4. Ceny miejsc: siedzące 6000 mk.; stojące 3000 mk.; miejsce w łóżu 15.000 mk. — Wieczorem: 1) uroczysta Akademia w teatrze miejskim. Początek o godz. 8:30; 2) zabawy towarzyskie w miejskiej sali gimnastycznej (szkoła im. Hassewicza) i w sali Domu Narodowego. Początek o godz. 8. — Niedziela, dnia 1 lipca 1923. Część uroczysta. Przed południem. 1) zbiórka sokolstwa na boisku o godz. 9 rano; 2) wymarsz na Mszę połową o godz. 9:30; 3) Msza połowa na placu Koszarowym o godz. 10; 4) pochód, defilada na Rynku. — Po południu: Ćwiczenia publiczne na boisku: 1) ćwiczenia wolne obrazowe młodzieży żeńskiej; 2) ćwiczenia odrębne młodzieży Małopolskiej; 3) ćwiczenia w zastępach młodzieży żeńskiej i męskiej Dzielnic Krakowskiej; 4) ćwiczenia odrębne Dzielnic Krakowskiej; 5) ćwiczenia odrębne Dzielnic Śląskiej; 6) ćwiczenia odrębne Dzielnic Wielkopolskiej; 7) ćwiczenia wolne obrazowe druhin; 8) ćwiczenia wolne obrazowe druhów. Początek o godz. 3. Ceny miejsc: siedzące 10.000 mk.; stojące 5000 mk.; miejsce w łóżu 15.000 mk.

a) Nowowiejski: Pieśń o orle, op. 4 nr. 2; b) St. Jakubowicz: Pieśń pracy. 6) Orkiestra: a) L. Beethoven: Allegretto z sonaty op. 14 I; b) Fr. Schubert: Rosamunde, uwertura. 7) Przemówienie przedstawiciela Przewodnictwa Zw. Sokolego i Dzielnic Krakowskiej. 8) Chór mieszany: a) Wacław Lachman: Z minionych dni, szereg pieśni; b) O. M. Żukowski: Orły Sokole. 9) Orkiestra: a) M. Herold: Zampa, uwertura; b) Ryszard Wagner: Chór Marynarzy. Początek o godzinie 8:30 wieczorem. Ceny miejsc: Parter 1—5 rząd 10.000 mk.; 6—10 rząd 7000 mk.; 11—12 rząd 5000 mk. Balkon I piętro: 1—2 rząd 10.000 mk.; 3—5 rząd 6000 mk. Balkon II piętro: 1—2 rząd 6000 mk.; 3—5 rząd 3000 mk. Balkon II piętro, boczne: 1—2 rząd 2000 mk. Łoże po 40.000 i 50.000 mk. Miejsca stojące studenckie 1000 mk, inne 2000 mk. Wcześniejsza rozsprzedaż w dniu 30 czerwca od godziny 6 wieczorem przy kasie.

—:—:—

„Jednodniówka”. Z okazji zlotu wydał Sokół cieszyński „Jednodniówkę”, obejmującą 16 stron druku i zawierającą szereg artykułów i wierszy okolicznościowych. Wydana starannie pod względem treści i formy zasługuje na to, ażeby się znalazła w ręku każdego z uczestników zlotu, gdyż wartość jej nie przedstawia się jako jednoniowa. Cena jednego egzemplarza 5 tysięcy marek.

—:—:—

Powitalny czwartkowy numer „Dziennika” uległ katastrofie, która opóźniła pojawienie się pisma o kilka godzin. Cztery środkowe stronicie, nieprawidłowo zmontowane w maszynie, rozsypały się tak, że musiano je składać poraż drugi. Złotowi nic to na szczęście nie zaszkodziło. Djablik drukarski nie miał aż tak dużych ambicji.

—:—:—

Program Uroczystej Akademii w teatrze miejskim w Cieszynie, dnia 30 czerwca 1923 r. 1) Powitanie przez przedstawiciela „Sokoła” w Cieszynie. 2) Orkiestra: a) Marsz Sokolów, w opracowaniu prof. Hadyny; b) F. Chopin: Polonez op. 40 I. 3) Powitanie przez przedstawiciela miasta Cieszyna. 4) Przemówienie przedstawicieli wojskowości. 5) Chór mieszany:

P. K. K. P. Bielsko

[z dnia 30 czerwca 1923]

K. czeska	3050—	Dolary	103000—
Mk niem.	0.60	Guld. hol.	40760—
K. austr.	1.35	Funt. ang.	478000—
Franki franc.	6400—	Liry włoskie	4660—
Franki szw.	18520—	Złoty polski	17000—

OD WYDAWNICTWA.

Z dniem 1 lipca zmuszeni jesteśmy podnieść w myśl zapowiedzi z przed kilkunastu dni prenumeratę miesięczną naszego pisma na 15.000 marek polskich. Czynimy to, jak wiadomo, w ślad za pismami całej Rzeczypospolitej z powodu nadzwyczajnego wzrostu ceny papieru, wszelkich opłat i robocizny. Cenę pojedynczego numeru dawniej już podnieśliśmy na 600 marek polskich.

WYDAWNICTWO.**Wiadomości miejscowe i zamiejscowe**

Strajk piekarzy, jaki wybuchnął we czwartek rano i masarzy, na jaki zanosilo się — zlikwidowano w ciągu tego samego dnia dzięki stanowczości p. starosty dra. Kisiały, który w porozumieniu z przedstawicielami tutejszego obywatelstwa, oświadczył przedstawicielom piekarzy i rzeźników, że polskie społeczeństwo widzi w podejmowaniu bezrobocia w przeddzień zlotu sokółów — demonstrację przeciwko sokolstwu.

Obiad 15 tysięcy! Związek restauratorów i gospodkich miasta Cieszyna ustalił cenę obiadu na złot na 15, cenę kolacji na 11 tysięcy marek polskich. Jeżeli uwzględnimy, że jeszcze we czwartek dobry obiad kosztował 10 tysięcy, to fakt powyższy kwalifikuje sam siebie!

Dary 3 Maja, zebrane na listy składkowe przez uczniów gimnazjum polskiego im. A. Osuchowskiego w Cieszynie: klasa I a 19.060 mk.; I b 47.300 mk i 6 kcz.; I c 11.300 mk i 2'60 kcz.; II b 159.000 mk i 10 kcz.; II c 12.600 mk i 1 kcz.; III c 26.790 mk i 4 kcz.; IV a 54.200 mk; IV b 28.350 mk.; V 38.000 mk i 1 kcz.; VI 63.700 mk i 0'60 kcz. VII 70.000 mk.

Dary na I. Koło Macierzy Szkolnej. Starosta dr. Kisiał 50.000 Mk, Mjr. Czaczka-Ruciński 100.000 Mk, prof. Wierzbicka 10.000 Mk, prof. Matej 5000 Mk, kier. Kubok 10.000 Mk, firma Józef Huta 100.000 Mk, firma Cienciała i Waliczek 100.000 Mk. Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom składa zarząd serdeczne podziękowanie.

Miejskie opłaty konsumpcyjne. Przełożenie miasta Cieszyna powiadamia niniejszem, że miejskie opłaty konsumpcyjne poczynając od dnia 1 lipca 1923 pobierane będą w następującej wysokości: od 1 hl piwa 10.000 marek, od 1 hl wina 10.000 marek, od 1 hl spirytusu 100.000 marek.

Ostatnie wiadomości

Rząd wypłaci pracownikom państwowym istotną różnicę płac za czerwiec. Prezydent rady ministrów komunikuje, że rząd postanowił spowodować bezwzględnie przez komisję drożyznianą przy głównym urzędzie statystycznym ustalenie istotnego współczynnika wzrostu drożyzny w miesiącu czerwcu i wypłacenie dodatku drożyznianego, odpowiadającego istotnemu stanowi drożyzny. Rząd podda również rewizji dotychczasowy system obliczania wzrostu drożyzny przez komisję statystyczną w sposób wykluczający podnoszenie wątpliwości co do zgodności obliczeń z rzeczywistym wzrostem drożyzny, ale nie może żadną miarą usprawiedliwić złamania obowiązków i samowolnego porzucenia pracy, a ponieważ zaszyły takie ubolewania godne wypadki, rząd zmuszony był do wydania koniecznych zarządzeń, celem zabezpieczenia ciągłości pracy.

Węgry chcą przystąpić do Małej Ententy? „Czeski Dziennik“ donosi, że rząd węgierski zamierza w najbliższych dniach wysłać do Pragi specjalną delegację, która miałaby się poinformować, pod jakimi warunkami możliwym jest zbliżenie się Węgier do Małej Ententy.

Grecja grozi zerwaniem stosunków z Bułgarią. Na bułgarsko-greckiej granicy przyszło do starć między wojskami greckimi a bandami bułgarskimi. Jak donoszą dzienniki, zostało zabitych 10 greckich oficerów i 100 szeregowych. Przedstawiciel rządu greckiego w Sofji wręczył z powodu tego incydentu energiczny protest do rządu bułgarskiego w którym oświadcza, że jeżeli Bułgaria w przeciągu 5 dni nie da Grecji pełnej satysfakcji, rząd grecki będzie zmuszony zerwać stosunki dyplomatyczne z Bułgarią.

Wybory delegatów

na Walne Zgromadzenie zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszy we Lwowie.

Bielsko, 26 czerwca 1923.

Zakład Pensyjny dla funkcjonariuszy we Lwowie przystępuje po myśli rozporz. Min.

pracy i opieki społ. z dn. 13 czerwca 1922, Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 499, do przeprowadzenia dodatkowych wyborów delegatów na Walne Zgromadzenie w okręgu wyborczym tej części Województwa katowickiego, która należała do b. zaboru austriackiego i obecnie wchodzi w skład Rzeczypospolitej Polskiej, a więc w pow. Bielsko i Cieszyn.

Powołana w tym celu reskryptem Min. pracy i opieki społ. z dnia 12 września 1922, Nr. 995/VIII, Główna komisja wyborcza rozpisuje niniejszem wybory i ogłasza:

Okręgiem wyborczym są powiaty Bielsko i Cieszyn.

Dla tegoż okręgu wyborczego powołaną została po myśli § 6 regulaminu wyborczego Okręgowa komisja wyborcza, która urzęduje w biurach Oddziału Zakładu Pensyjnego w Bielsku, ul. Strzelnicza 19.

Powyższy okręg wyborczy dzieli się po myśli § 7 regulaminu wyborczego na następujące obwody głosowania:

1. Bielsko dla miasta i powiatu;
2. Cieszyn dla miasta i powiatu.

Dla wyżej wymienionych obwodów głosowania okręgu wyborczego ustanawia się następujące lokale wyborcze:

W mieście Bielsko: A) dla ubezpieczonych nazwiskiem od litery A—G włącznie: Sala gimnastyczna przy ul. Zennera; H—L: sala „Viribus unitis“ przy ul. Piłsudskiego; M—R: związkowa sala gimnastyczna przy ul. Strzelniczej 17; S—Z: miejska sala gimn. przy ul. Strzelniczej 19. — B) dla służbowców: sala posiedzeń w Magistracie, ul. Cieszyńska.

W mieście Cieszynie dwa lokale wyborcze, jeden dla grupy ubezpieczonych, drugi dla grupy pracodawców, oba w budynku tamtejszego Starostwa.

Powyższy Okręg wyborczy wybiera ze względu na ilość ubezpieczonych w tym okręgu 9 delegatów, a to 6 z grupy ubezpieczonych, oraz 3 z grupy pracodawców. Ponadto wybiera zastępców delegatów w tej samej ilości i stosunku (§ 5 regulaminu wyborczego).

Wybory odbędą się w niedzielę, dnia 16 września 1923. Początek o godz. 10, koniec o godz. 17.

Spisy wyborców, sporządzone na zasadzie § 3 regulaminu wyborczego, wyłożone będą w Bielsku, w Magistracie, ul. Cieszyńska, biuro dyrektora Magistratu, zaś w Cieszynie w Starostwie, II piętro, drzwi Nr. 6, poczynając od 1 lipca 1923.

Czynne i bierne prawo wyborcze mają osoby ubezpieczone w zakładzie, oraz ich pracodawcy, zatrudnieni wzgl. zamieszkalni na terenie powiatów Bielsko i Cieszyn. —

Z ruchu wydawniczego w Cieszynie.

Dr. H. Życzynski: Z Estetyki Mickiewicza. Nakładem księgarni „Kresy“ w Cieszynie 1923.

Po ogłoszonej niedawno „Teorii Dramatu“, autor wrócił z teorii estetyki do historii estetyki. Opracowawszy dawniej w sposób gruntowny „Estetykę Krasińskiego“, przystąpił do estetyki Mickiewicza.

Jest to przedmiot ważny, ponieważ i w dziejach naszego ruchu estetycznego Mickiewicz odegrał rolę wybitną i znajomość jego zasad estetycznych ułatwia zrozumienie twórczości. Ostatnio estetykę Mickiewicza zajmował się Piotr Chmielowski. Przez lat przeszło 20 powtarzano to tylko, co o estetyce Mickiewicza powiedział Chmielowski. Obecnie autor poddał poglądy Chmielowskiego rewizji, w wielu wypadkach je sprostował, a nadto wiele nowych rzeczy wyświecił.

Publikacja obejmuje trzy rozprawy, z których każda stanowi dla siebie całość.

Rozprawa pierwsza nosi tytuł „Technika obrazowania poetyckiego“. Autor rozpatrzył tu stosunek Mickiewicza do takich teoretyków, jak Marмонтel, Sulzer, Lessing, Mickiewicz, jak świadczą o tem zestawienia, wiele z tych teorii korzystał. Rozwój poety zdążył w tym kierunku, ażeby obraz poetycki postawić na

wyżynie prawdziwego artyzmu. Zrekonstruowany przez autora rozwój duchowy poety obniża znaczenie grażyny, wykazując, że jest to tylko studjum literackie. Prawdziwym artystą malarzem stał się Mickiewicz dopiero jako autor Sonetów krymskich. Nadto rozprawa ta wyjaśnia należycie stosunek Mickiewicza do t. zw. klasycyzmu. Klasycyzm polega na tem, że poezję uważano za świat sztuczny, za naturę upiększoną. Pisać poetycznie znaczyło używać różnych figur retorycznych, czyli unikać naturalności. Mickiewicz jeszcze w Grażynie hołdował tej manjerze, dopiero później zrozumiał, że figury retoryczne są tylko środkiem, a istota piękna polega na sugerowaniu czytelnikowi głębszych i żywszych wzruszeń.

Druga rozprawa nosi tytuł: „Klasyfikacja estetyczna“. Prof. Życzynski bada w sposób źródłowy różne uznawane przez Mickiewicza podziały poetów i gatunków literackich. Rozprawa ta rzuca światło na stosunek Mickiewicza do Słowackiego, następnie wykazuje, jak świadomie Mickiewicz z różnych elementów budował swego Konrada Wallenroda. Miał to być utwór syntetyczny, który w treści miał ogarnąć przeszłość i przyszłość, zaś pod względem formy jednoczyć spokojną epikę, rzewną lirykę z napięciem dramatycznym.

Rozprawa trzecia poświęcona jest Mickiewiczowskiej teorii romantyzmu. Rozprawę Mickiewicza „O poezji romantycznej“ poddał autor ścisłej analizie, wykazał jej źródła i uwy-

datnił zwartą, logiczną budowę. Intencje Mickiewicza stały się zupełnie jasne. Okazał się fałszywym dotychczasowy pogląd, który przyjmował dwu Mickiewiczów: klasyka i romantyka. Ówczesne stanowisko Mickiewicza określa autor, jako politeizm estetyczny. Ostateczny wynik roztrząsań brzmi w streszczeniu:

W sporze pomiędzy klasykami i romantykami Mickiewicz zajmował stanowisko zasadniczo inne, niż Brodziński. Uznawał on różne ideały piękna, dlatego pozwalał poecie tworzyć w duchu różnych istniejących ideałów. Klasycyzmem nazywał ideały starożytne, romantyką zaś ideały średniowieczne. Natomiast poezji nowej zupełnie, poezji przyszłości nie określał, wychodząc ze słusznego, a Brodzińskiemu obcego założenia, że kształt i duch nowej poezji są problemem twórczego geniuszu, a nie teoretyzującego rozumu.

Jak przegląd treści dowodzi, publikacja ta nie tylko jest nowym i ważnym przyczynkiem do studjów krytycznych nad Mickiewiczem, ale równocześnie ułatwia wogóle zaznajomienie się z problemem estetyki i uczy wnikać bliżej w istotę poezji, jako sztuki. Metoda traktowania przedmiotów jest ściśle naukowe, wolna od frazeologii, jaką lubią grzeszyć nasi historycy literatury, to też zaleca tę książkę jaknajlepiej. Dlatego należy poczytać młodej księgarni „Kresy“ za dużą zasługą, że w tych trudnych czasach wydaje takie poważniejsze, nauce polskiej służące publikacje.

Władys. Kubiś.

Delegaci jak również ich zastępcy muszą być nadto obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej i posiadać czynne prawo wyborcze do Sejmu, oraz nie mogą być funkcjonariuszami Zakładu pensyjnego (§ 4 regulaminu wyborczego).

Najpóźniej do dnia 14 lipca 1923 włącznie godz. 18-tej można wносить reklamacje przeciw spisom wyborców, przyczem zarówno ubezpieczeni jak i pracodawcy mają prawo reklamacji odnośnie do obu list. Reklamacje te, o ile żąda się wpisania uprawnionych do wyborów, winny zawierać ogólne dane, dotyczące obowiązku ubezpieczenia odnośnej osoby. Reklamacje wnieść należy za pośrednictwem Okręgowej Komisji do Głównej Komisji Wyborczej, która rozstrzyga ostatecznie w ciągu 14 dni od daty otrzymania reklamacji, zawiadamiając zainteresowanych o decyzji i motywach tejże (§ 10 regulaminu wyborczego).

Listy kandydatów na każdy okręg wyborczy, sporządzone oddzielnie dla ubezpieczonych i pracodawców, winny być przedłożone Okręgowej Komisji Wyborczej najpóźniej do dnia 12 sierpnia 1923, godz. 18 w dwóch egzemplarzach. Listy te nie mogą zawierać więcej nazwisk, niż wynosi podwójna ilość delegatów i zastępców, mających być wybranymi. Nazwiska osób ponad tę liczbę wykreśla się. Okręgowa Komisja Wyborcza niezwłocznie przesyła jeden egzemplarz zgłoszonych list Głównej Komisji Wyborczej. Listy te mają wymienić kandydatów w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatu, podając nazwisko, imię i zawód, miejsce zamieszkania, nadto o ile idzie o ubezpieczonych, adres i nazwisko pracodawcy (przedsiebiorstwa). Listy winny być podpisane najmniej przez 50 wyborców z grupy ubezpieczonych, wzgl. 20 wyborców z grupy pracodawców danego okręgu i wskazywać pełnomocnika i jego zastępcę, uprawnionego do porozumienia się z Okręgową Komisją Wyborczą w sprawach zgłoszonej listy (§ 11 regulaminu wyborczego).

Ustalane po myśli § 16 regulaminu wyb. listy kandydatów wyłożone będą w wyżej wymienionych lokalach wyborczych najpóźniej na tydzień, a nie wcześniej niż na 2 tygodnie przed dniem wyborów, ponadto zostaną listy kandydatów ogłoszone w dzienniku urzędowym tamtejszego Województwa i w miejscowych dziennikach.

Począwszy od 1 lipca 1923 można przeglądać w każdym lokalu wyłożone spisy wyborcze i równocześnie regulamin wyborczy.

Za Główną Komisję Wyborczą: Bronisław Laskownicki, przewodn.; dr. Aleksander Majerski, sekretarz.

Przegląd polityczny

Z Sejmu Śląskiego. Na posiedzeniu Sejmu dnia 27 czerwca przekazano komisji prawnej wniosek Rady wojewódzkiej w sprawie projektu zmiany rozporządzenia wojewody śląskiego, dotyczącego wprowadzenia aptek na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego. Dłuższą dyskusję wywołał wniosek nagły klubu niemieckiego w sprawie zniesienia rozporządzenia na Śląsku Cieszyńskim co do wpisów szkolnych na r. bieżący. Wniosek domaga się, ażeby wpisy szkolne dla dzieci uskutecznił były przez dyrekcje szkół, oraz, ażeby rodzicom albo zastępcom ich wolno było wybierać te szkoły, do których chcą posyłać dzieci według swego uznania. Wniosek uzasadniał poseł Pant, który krytykował dotychczasowe postępowanie władz i skarżył się na upośledzenie mniejszości niemieckiej na Śląsku cieszyńskim. Pos. Obrzud polemizował z pos. Pantem i omówił obszernie politykę germanizacyjną, uprawianą przez Niemców. Pos. Brzuska również zwrócił się przeciw wywodom pos. Panta, przytaczając jaskrawe przykłady germanizacyjnych dążeń ze strony Niemców. Posłowie Obrzud i Brzuska oświadczyli się za odesłaniem wniosku niemieckiego do odnośnych komisji. Pos. Machaj przychylił się wprawdzie do wywodów posłów Obrzuda i Brzuski, lecz ostatecznie

oświadczył się za wnioskiem niemieckim co do nieskrępowanego wyboru szkoły. Po przemówieniu pos. Panta i Obrzuda wniosek odesłano do komisji szkolnej. Następnie w trzecim czytaniu przyjęto ustawę w sprawie udzielenia kredytu w wysokości 3 miliardów spółdzielniom spożywczym w województwie śląskim. Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu wniosek o udzieleniu pożyczki dla miasta Lublińca w wysokości 600 milionów na wybudowanie elektrowni. Ustawę o ubezpieczeniu urzędników prywatnych, którą referowała pos. Mańkowska, przyjęto w drugim i trzecim czytaniu. Po załatwieniu kilku wniosków nagłych posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie we czwartek, 5 lipca.

Spór o likwidację dóbr Niemców polskich został oddany przez Ligę Narodów Trybunałowi międzynarod. z powodu niezręcznej obrony tej sprawy przez p. Askenazego. Niemcy wnosząc do Ligi Narodów protest przeciw likwidacji dóbr, przez państwo polskie powoływali się na traktat o mniejszościach. Obecnie Trybunał potwierdza polski punkt widzenia, że traktat o mniejszościach nie może uszczuplać praw, jakie Polsce nadaje traktat wersalski, który wyraźnie upoważnia państwo polskie do przymusowej sprzedaży (likwidacji) dóbr, nabytych przez Niemców w ostatnich dziesięciokilku lat na ziemiach polskich. Wyrok Trybunału powitać należy jako ważny sukces państwa. Będziemy teraz mogli prowadzić likwidację dóbr niemieckich w b. zaborze pruskim bez przeszkody. Rzeczą znamienną jest, że zażalenie Niemców przeciw likwidacji podniósł i przegrał jeden z twórców hakaty, p. Tiedemann z Jeziorka.

Powrót największego arrasu. „Kurier Polski“ podaje, że wczoraj przywieziono z Moskwy największy arras serii Potop. Delegacja komisji reewakuacyjnej oddała arras kierownikowi muzeum.

Dzwony wróciły. Rosyjski rząd zwrócił na podstawie ryskiego traktatu wielką ilość kościelnych dzwonów, zarekwirowanych w czasie wojny przez moskali. Rozdział dzwonów między interesowanych nastąpi przez rzym, kat. metropolitalną kurję w Warszawie. Koszta transportu muszą być likwidowane w Warszawie.

Bankructwo idei socjalistycznej w Ameryce. Przed kilkunastu dniami odbywał się w Nowym Jorku konwencja członków Amerykańskiej partii socjalistycznej, na którą przybyło 90 delegatów, reprezentujących 12,400 członków tej partii. Chicagowski „Dziennik związkowy“ pisze: Cyfry te świadczą wymownie o bankructwie socjalizmu w Stanach Zjednoczonych. Przed 4 bowiem jeszcze laty Amerykańska partia socjalistyczna liczyła w swych szeregach 118.000 członków. Od roku 1919 szeregi tej partii skurczyły się więc dziewięćkrotnie. Inaczej jednak stać się nie mogło w społeczeństwie, gdzie agitatorzy socjalistyczni mają do czynienia nie z ciemnym motłochem. W Ameryce jest bowiem inaczej. Masy posiadają pewne wykształcenie, a przede wszystkim wiele zdrowego rozsądku. Wiedzą doskonale o tem, co się dzieje w rosyjskim raju komunistycznym, a przecież nauki głoszone w poprzednich latach przez tutejszych działaczy socjalistycznych, były stopniami, prowadzącymi do tego raju. Nie dość jednak na tem. Kiedy bowiem w Rosji szerzył się czerwony terror, głód i zaraza zabijały miliony istnień ludzkich, wśród doktrynerów socjalistycznych w Ameryce znalazło się aż nadto wiele takich, którzy stanęli w obronie bolszewickiej zbrodni. Tego już z pewnością było widocznie dla socjalistów amerykańskich. Zreterowali więc gromadnie z pod komendy tych, którzy zgutować im chcieli „raj“, jaki przypadł w udziale narodowi rosyjskiemu. Dziś amerykańska partia socjalistyczna znalazła się poza nawiasem wpływów na ustrój społeczny w Ameryce i na biegi polityki. Można więc liczyć ją za nieistniejącą. Przywódcy tamtejszych socjalistów zdają sobie z tego sprawę i noszą się z myślą zamienienia się na Partię Pracy.

Pamiętajcie o Macierzy Szkolnej!

Ze świata

Wyspa z siarki. Jedną z najciekawszych wysp na świecie jest t. zw. „Biała wyspa“, która leży 30 mil morskich na południowy wschód Nowej Zelandji. Wznosi się ta wyspa prawie zupełnie prostopadle na wysokość 300 metrów nad poziom morza i obejmuje zaledwie pięć kilometrów kwadr. przestrzeni. Cała wysepka otoczona jest stałe czarnymi chmurami dymu. (Czyżby stąd nazwa białej wyspy?) Lecz co jest najciekawsze, że składa się ona w całości prawie z czystej siarki, która zawiera tylko bardzo nieznaczne domieszki gipsu. Oddawna już próbowano wyzyskać dla celów przemysłowych ową drogocenną siarkę, ale dotychczas towarzystwa, które się tego podejmowały, miały za mało pieniędzy tak, że niewiele siarki zdołano zabrać. We wnętrzu Białej Wyspy znajduje się jezioro o powierzchni 20 hektarów. Woda tego jeziora wykazuje stałą temperaturę 43 st. Cel., oraz odznacza się reakcją kwaśną. Po jednej stronie jeziora są kratery wulkaniczne, które wśród potężnego huku wydzielają gazy siarkowe. Te gazy tworzą zapewne owe ciemne chmury, otaczające wyspę. Pomimo pozornej znajomości ziemi, dowiadujemy się często o dziwnych a nieznanym lądach. Kto wie, czy jeszcze kto nie odnajdzie krainy Hesperyd, gdzie złote jabłka dojrzewają na srebrnych gałęziach.

Paddock pobity? Fenomenalny biegacz amerykański, Kalifornijczyk Paddock, wedle najnowszych wiadomości z Ameryki został prześcignięty przez swojego rywalu z lat dziecińczy Morrisa Kirkseya, który miał osiągnąć nieprawdopodobny czas na 100 jardów 9 i jedną dziesiątą sekundy. Rywalizacja Kirkseya z Paddockiem rozpoczęła się w 13 roku życia, tj. przed 10 laty, kiedy to Paddock pokonał Kirkseya w biegu na 100 m na zawodach szkolnych. W 1920 r. na Igrzyskach w Antwerpii w rozstrzygającym biegu na 100 m główna walka rozegrała się również pomiędzy wymienionymi rywalami, z której Paddock wyszedł zwycięsko.

Dział gospodarczy

Nocna kontrola na stacjach kolejowych w Polsce. Władze kolejowe stwierdziły, że największa liczba wypadków kolejowych przypada na porę nocną, na co niewątpliwie wpływa pogarszanie się naturalnych warunków służby wykonawczej o ciemnej porze doby, a szczególnie obniżanie się sprawności służbowej u pracowników, wykonywających czynności, związane z ruchem pociągów. W związku z tem władze kolejowe wydały zarządzenie, polecające zawiadowcom stacji i ich zastępcom, niepełniającym nocnych dyżurów, dokonywanie w porze nocnej przynajmniej trzy razy miesięcznie sporadycznej nocnej kontroli stacji. Kontrola winna być dokonywana w obrębie całego rejonu stacyjnego, a rezultaty jej odnotowywane w dziennikach ruchu, telegraficznych, telefonicznych i sygnałowych. O każdej dokonanej kontroli zawiadowcy stacji winni przedstawić niezwłocznie sprawozdanie właściwemu naczelnikowi (inspektorowi) oddziałów ruchu, ci zaś ostatni obowiązani są wydać niezbędne zarządzenia. Celem dokładnego kontrolowania czynności na stacjach kolejowych naczelnicy (inspektorzy) oddziałów ruchu winni prowadzić conta każdej stacji.

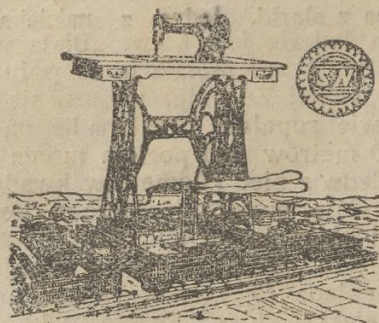
Józef Mastny

Cieszyn

Stary Targ

Tel. 215V/III

magazyn mebli drewnianych, metalowych i tapicerskich, od najprostszych do najwykwintniejszych

Naumana maszyny do szycia

dla domu i przemysłu, uznane za najlepsze. Do nabycia wszędzie w specjalnych składach.

Reprezentacja:

Adolf Kapellner i Brat

Biała-Bielsko

Filja CIESZYN, ul. Szeroka 3
(Obok poczty).

Franciszek Leflik

CIESZYN, Głęboka

Baczność!

Własny wyrób oraz wielki skład, krawa'ek koszul, kamizelek żakietowych, pończoch damskich i dzieciennych, rękawiczki i t. d.

I-ma towar, ceny zniżone.

A. Rosthal

CIESZYN, Górna 18

koło Koszar.

Odznaki sokołów,

szabli honorowych.

Wielki wybór woj-

skowych przyborów

jak również dla stra-

ży skarbowej i kole-

lejowej oraz dla

wszystkich urzędni-

ków państw. 199

OLIWA

spożywcza M. fran-

cuskiej, także w ma-

łych flaszkach zaw-

szce do otrzymania u

Edw. Prchały

pokój do śniadań

Cieszyn

Wielkie Podsiemie.

R 15 r.

KÜRTI

CIESZYN

Największy skład

towarów bławat-

nych, wielki wy-

bór w bieliźnie,

ceratach i lino-

leum. J 60

Pamiętajcie

o Macierzy

Szkolnej

Bazar Cieszyński

Spółka z ogr. odp.

UL. GŁĘBOKA 45 CIESZYN UL. GŁĘBOKA 45

Poleca P. T. Publiczności pierwszorzę-
dny ser szwajcarski znakomite wódki
i wina oraz artykuły spożywcze wszel-
kiego rodzaju. Popierajmy firmy swoje!

Księgarnia „KRESY“ w Cieszynie

poleca P. T. Publiczności:

Widokówki Cieszyna i
okolicy, bloczki, bilety
wstępu na zabawy, papier
we wszelkich gatunkach
oraz wszelkie przybory
szkolne.

Popierajmy swoje placówki!

Rok założenia 1882.

Towarzystwo ubezpieczeń na życie

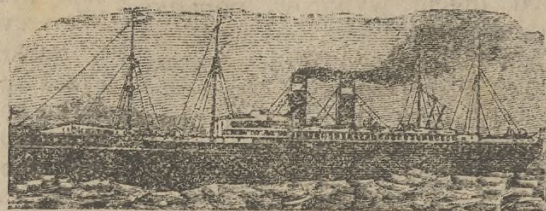
„FENIKS“

Filja w Cieszynie

Własne filje Towarzystwa w:
Polsce, Austrii, Węgrzech, Cze-
chosłowacji, Jungosławji, Francji,
Rumunji, Niemczech, Włoszech,
Holandji, Belgji, Bułgarji, Turcji,
Grecji, Egipcie.

**Poszukuje się wszędzie spół-
pracowników.**

J 102

Kanadian-Pacific-Railway

Radziwiłłowska 29 KRAKÓW Radziwiłłowska 29

Jedyna bezpośrednia komunikacja z Gdańską, Antwerpji,
Hamburga i t. d. do Ameryki i Kanady.

Najkrótsza droga z Krakowa do Ameryki i Kanady

Reemigranci nawet tacy, którzy przed wojną wrócili z Ameryki,
a chcą wracać jeszcze w lecie r. b. winni natychmiast
się zgłosić ustnie lub listownie w naszym biurze

Rolnicy posiadający affidavit'y od rolników kanadyjskich, mogą bez
względnych ograniczeń wyjechać do Kanady.

Wszelkich informacji udzielamy bezpłatnie

Uwaga na adres!

462-4

Uwaga na adres!

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 23 b. m.

podniesiono udział w Spółce
Rolniczo - Handlowej
„ZIEMIA“ w Cieszynie
na 50.000 Mkp. Wpisowe wynosi 5000 Mkp.

Uprasza się wszystkich P. T. członków, którzy mają
dotychczas udział mniejszy niż 50.000.— Mkp, by zechcieli
go do dnia 1. października b. r. uzupełnić

Zwracamy uwagę, iż w myśl powyższej uchwały przy
przyszłorocznym przewalutowaniu starych udziałów będą
umzględnione tylko udziały dopełnione. K 100

CIESZYN, dnia 23 czerwca 1923.

Dyrekcja.

K 100